

Česká školní inspekce

Jihočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Studená, okres Jindřichův Hradec

Adresa: Komenského 446, Studená PSČ 378 56

Identifikátor školy: 650 022 386

Termín konání inspekce: 3. – 5. květen 2004

Čj.:	07-1258/04-1161
Signatura:	og3ax104

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Studená je od 1. 1. 2003 samostatnou příspěvkovou organizací. Její součástí je také Mateřská škola ve Studené, Mírová 448. Základní škola je plně organizovanou školou, v mateřské škole pracují 3 třídy. Pro letošní školní rok bylo přijato 76 dětí. Provoz mateřské školy je stanoven od 6:15 do 15:30 hodin, dvě třídy jsou s celodenním provozem, jedna třída funguje jako polodenní.

Adresa zřizovatele: Obecní úřad Studená, náměstí Sv. Jana Nepomuského 18, 378 56 Studená

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole pracuje 5 stálých pedagogických pracovníků a na velmi malou část úvazku zde působí ještě vychovatelka školní družiny. Převážně jsou to zkušené učitelky s odpovídající kvalifikací, pouze jedna z nich má jiné vzdělání s odbornou způsobilostí pro speciální školy. Ředitel jmenoval zástupkyni pro mateřskou školu a vymezil jednoznačně její kompetence a zodpovědnost. Přímá výchovná práce je stanovena v souladu s příslušným nařízením vlády, její rozložení odpovídá potřebám provozu. Umožňuje souběžné působení dvou učitelek ve třídě při dopoledních činnostech. Tato úprava pracovní doby však není efektivně využita pro skupinové činnosti a pro systematickou individuální práci.

Organizační schéma školy dokládá promyšlené delegování pravomocí v jednotlivých úsecích. Pro vzájemnou komunikaci mezi mateřskou školou a vedením školy jsou vytvořeny dobré podmínky. Pravidelně probíhají porady širšího vedení, nově se prohloubila spolupráce při společných akcích školy. Porady pracovníků v mateřské škole jsou zaměřeny na aktuální problematiku i na diskuzi o pedagogickém procesu. Vnitřní pravidla organizace jsou všem dostupná a známá. Zřejmý je zájem ředitele na kvalitě vzdělávání ve všech součástech a vstřícnost ke specifickým potřebám zařízení. Škola podporuje další vzdělávání pracovníků, vedení jde příkladem. V uplynulém roce se vzdělávacích akcí zúčastnila většina učitelek MŠ, rovněž základní odborná literatura je k dispozici. Přesto se ukazuje, že pedagogická činnost setrvává na léty zavedených postupech a další vzdělávání se do praxe promítá minimálně. Kontrolní a hospitační činnost byla prováděna průběžně zástupkyní, případně také společně se ředitelem. Doložené záznamy hodnotí práci ve všech třídách MŠ kladně, bez významných nedostatků. Hodnocení však vychází z hledisek předmětového kurikula, které již Rámcový program pro předškolní vzdělávání nahradil celistvým pojetím poznávání v návaznosti na vlastní zkušenosti dítěte. Proto je v závěrech vnitřní kontroly a vnější evaluace zřejmý rozdíl.

Výroční zpráva o činnosti školy je přehledná a vyvážená, analyzuje podmínky a práci v základní škole i ve všech součástech a umožňuje dobře připravit plánování do dalšího období.

Oblast personálních podmínek je celkově hodnocena jako dobrá. Prostor pro zlepšení je zejména při vnitřní transformaci mateřské školy.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna v samostatném objektu pavilónového typu, který byl pro tyto účely vystavěn před 25 lety. Budova je vytápěna akumulací kamny, její stav je úměrný stáří, tedy mnohé zařízení již dosluhuje. Náleží k nim i lodžie, které z důvodů bezpečnosti nejsou využívány (podlaha s vydrolenou dlažbou). Každá třída má vlastní prostory - třídu, hernu, sociální zařízení, šatnu, kabinety a zázemí pro zaměstnance. Prostory jsou vzorně čisté, ale převážně bez výzdoby a jen málo vypovídají o vnitřním životě školy.

Vedle mateřské školy je velká školní zahrada. Soustava zahradního nářadí je původní, kovová a je doplněna novějšími dřevěnými prvky. Dva zahradní domky slouží k úschově hraček používaných při pobytu venku. Pískoviště nejsou opatřena ochrannými kryty. K odpočinku a posezení v zahradním areálu slouží několik laviček a stolků, které jsou nově natřeny. Zahrada je travnatá se širokými dlážděnými chodníky, které nahradily dřívější asfaltové. Vzrostlé stromy zajišťují v letním období dostatek zastínění. V zimě je využíván svažitý terén k sáňkovaní a jiným zimním sportům. Zahrada svým vybavením a úpravou umožňuje rekreační a pohybové aktivity současně všem dětem.

Nábytek ve třídách je starý. Sedací nábytek pro děti není výškově odlišen podle rozdílného vzrůstu dětí. V hracích koutcích je nový nábytek. Hraček a pomůcek má mateřská škola dostatek. Pro hudební výchovu slouží 2 klávesové nástroje (piano, minivarhany). Pro tělovýchovné aktivity slouží ribstole, lavičky, trampolína a drobné náčiní. Z audiovizuální techniky má škola k dispozici 3 radiomagnetofony s CD přehrávači, televizi a video. Všechny výše uvedené pomůcky a zařízení jsou průběžně využívány. Pro nejbližší období je plánováno postupné doplnění pomůcek pro rozvíjení pohybových dovedností.

Velmi dobře je zásobena knihovna, zejména dětská. V odborné literatuře jsou zastoupeny převážně starší publikace, nové knihy jsou postupně doplňovány. Minimální vybavení je pro administrativní práci.

Materiálně-technické podmínky jsou celkově dobré a plně umožňují realizovat zvolený výchovně-vzdělávací program.

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Vzdělávací program je zahrnut v pracovním plánu mateřské školy pro tento školní rok. Materiál obsahuje základní informace o škole, analýzu práce za minulý školní rok a koncepci MŠ, tedy hlavní cíle a záměry. Přílohy rozpracovávají obsah vzdělávání, způsoby hodnocení i mimořádné akce (kroužek angličtiny, plavecký výcvik). Třídní tematické plány na tento dokument navazují jen částečně. Obecné cíle vzdělávání jsou v souladu, konkrétní práce ve třídách však vychází ze zcela neaktuálních přístupů k činnosti mateřských škol. Dokumenty školy jsou nesourodé, nenavazují na sebe, cíle a priority se neodrážejí v obsahu vzdělávání. Nejsou zde zahrnuty varianty pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ačkoliv letos jsou do mateřské školy zařazeny. Praxe neodpovídá Rámcovému programu pro předškolní vzdělávání MŠMT č.j.14 132/01-22. Vzdělávání setrvává na zavedených postupech a organizaci. Naplňování cílů programu není sledováno.

Povinná dokumentace je řádně vedena. Přehled výchovné práce však dokládá, že jsou zařazovány převážně řízené činnosti s pravidelným střídáním výchovných složek, naplňování školního programu je prokazatelné pouze částečně.

Z hlediska psychohygienických požadavků je v mateřské škole dobře zorganizováno stravování a pitný režim včetně volby nápoje a množství jídla. Rovněž v době poledního klidu škola umožňuje dětem alternativy spánku nebo jiné činnosti. Pravidelně jsou ve všech třídách zařazovány pohybové činnosti a pobyt venku. V průběhu dne je však málo času ponecháno spontánním aktivitám a tvořivým hrám.

Vnitřní evaluace je zaměřena zejména na připravenost dítěte do školy, nikoliv na hodnocení školy jako podnětného prostředí pro mnohostranné poznávací činnosti dětí, podporující rozvoj aktivní, sebevědomé osobnosti. Pro informování rodičů učitelky využívají obvyklé způsoby, převažuje individuální rozhovor při předávání dítěte. Prostory tříd jsou pro rodiče dost uzavřené, mateřská škola málo usiluje o vzájemnou spolupráci.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

V plánování průběhu vlastní pedagogické činnosti jsou jisté rozpory. Ačkoliv škola deklaruje vlastní školní program se základními tématy a podtématy, realizovaná činnost probíhá klasickým způsobem s dělením na jednotlivé výchovně-vzdělávací složky. Kvalita výchovně vzdělávacího procesu se v jednotlivých třídách liší. Odbornost vzdělání kvalitu pedagogické práce neovlivnila.

Spontánní a řízené činnosti

Ranní hry v mateřské škole mají vymezen čas pouze do 8 hodin. Některé děti proto již ráno vstupují přímo do didakticky zaměřených činností a jejich možnosti pro vlastní aktivity jsou minimální. Ke spontánní činnosti v průběhu dne dochází jen příležitostně, ve třídě nejstarších dětí až po obědě. Převažovaly zde konstruktivní hry a volné tvořivé činnosti u stolečků

Spontánní činnosti byly velkou měrou zastoupeny při pobytu venku. Učitelky předem děti informovaly o cíli vycházky a připravily pomůcky a drobné náčiní pro hry. Přírodní prostředí, motivace učitelkami a vhodně zvolené pomůcky silně podněcovaly děti k rozličným aktivitám, které si samy vybíraly. Některé děti dávaly přednost pohybu, jiné děti se věnovaly sbírání a hrám s přírodninami. Učitelky se aktivně zapojily do jejich her a střídaly svou účast v jednotlivých skupinách. Všechny děti měly dostatek možností k vlastní seberealizaci, volbě partnerů ke hrám a výběru pomůcek a různých materiálů. Hry probíhaly přirozeně s využitím prožitků a objevování nových skutečností.

Řízené činnosti ve třídě nejmladších dětí byly zaměřené na tělovýchovné cvičení a oblast poznávání. Učitelka používala motivaci v souladu s tématem týdne, opakovala s dětmi poznatky a dovednosti a navazovala na zkušenosti a prožitky dětí. V plnění stanoveného cíle respektovala věk dětí a jejich individuální možnosti a potřeby. Používala zajímavé pomůcky a často střídala formy a metody vedení pedagogického procesu. Dětem dávala dostatek prostoru k vlastnímu vyjádření a promyšleně kladenými otázkami podněcovala děti k řeči. Přístup učitelky k dětem byl vlídný a děti jí naopak projevovaly důvěru a měly radost z jejího pohlazení a pochvaly. Učitelka děti vedla k samostatnosti a základním projevům společenského kulturního chování. Pro všechny děti měla dostatek času, trpělivosti a pochopení. Atmosféra třídy byla ovlivněna vzájemnými přátelskými vztahy a radostí z činnosti.

Ve třídě střední věkové skupiny bylo zařazeno pravidelné ranní cvičení, opakovací chvilka a výtvarné činnosti. Děti byly soustředěné a se zájmem plnily zadané úkoly. Cvičení bylo pěkně motivované, přiměřené a všestranné, ukončené hudebně pohybovou hrou. Učitelka

vedla děti laskavě, zejména vlastním příkladem. Výtvarné činnosti zajišťovaly již obě učitelky, přesto byly organizovány společně a se všemi dětmi najednou. Kresbu postavy (maminka) a kolorování vodovými barvami zvládly všechny děti, přesto tento způsob organizace nebyl zcela vhodný, neboť učitelka se nemohla věnovat každému z dětí individuální radou. Děti měly málo příležitostí k vlastnímu komentáři práce.

Řízené činnosti starších dětí probíhaly tradičním způsobem za použití frontální metody. Návěst básně byl tematicky zaměřen na svátek matek. Děti si mohly vybrat báseň ze dvou navržených možností, ale bez účinné motivace s nedostatečným použitím pomůcek. Kromě vlastního přednesu neměly děti příliš možností se samostatně k tématu vyjádřit. Výrazně převažoval řečový projev učitelky nad aktivními prožitky dětí. Nevhodně byla vybrána pohybová hra. Nedostatek prostoru a velký počet dětí nedovoloval hru příliš rozvinout, většina dětí vzhledem k charakteru hry byla pouze pasivními diváky.

Pravidelné jsou tělovýchovné činnosti, jednou týdně i ve velké tělocvičně ZŠ. Výborně byla zajištěna bezpečnost a organizace při cestě i při převlékání, děti cvičily ve vhodném oděvu, připraveno bylo dostatek pomůcek. Cvičení bylo přiměřené, správně strukturované, obě učitelky byly dětem vzorem při provádění pohybu. Přestože mělo každé dítě míč, nedostaly žádnou příležitost pro spontánní aktivity ani prostor pro vlastní rozhodování a iniciativu. Celé cvičení bylo pevně organizované, postrádalo radost ze hry a citové prožitky.

V sebeobsluze a dodržování hygienických návyků jsou děti zcela samostatné. Při stolování se velkou měrou podílely na přípravě stolů a samy se obsluhovaly. Nedostatečná pozornost byla věnována základním návykům společenského chování.

Spontánní činnosti měly vynikající a velmi dobrou úroveň. Řízené činnosti v programu celkově převládaly, byly hodnoceny jako dobré.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj dětí je přiměřený jejich věku. Škola nabízí dostatek pohybových aktivit včetně plavání a sezónních činností v přírodě.

V sebeobslužných a manipulačních dovednostech se projevil věk dětí. Starší děti jsou zcela samostatné, mladší děti ještě potřebují individuální pomoc učitelky. Při stolování se podílejí na přípravě a úklidu, určují si množství jídla, kulturně stolují.

U mladších dětí je rozvoji řeči věnována velká pozornost. Děti jsou podněcovány k řeči nejen otázkami učitelky během hovoru, ale důležitou roli hraje motivace. Ve třídách starších dětí byl zřejmý nevyvážený poměr mezi slovními projevy dětí a učitelky, příležitostí pro vyjádření názorů a vyprávění měly děti málo. Vyskytují se ještě vady výslovnosti, potřebné je posílit nejrůznější formy logopedické prevence.

Představivost a fantazie dětí se projevila hlavně ve spontánních hrách a využití přírodního materiálu. Výtvarné práce dětí jsou vystaveny jen ve třídách a v šatnách. Veřejné prostory bohužel nezdobí. Rozvíjení hudebnosti bylo zaznamenáno jen minimálně.

Děti se dobře orientují ve škole, v blízkém okolí a v přírodě, která je obklopuje. Jejich znalosti jsou systematicky rozvíjeny při všech činnostech. Jen málo příležitostí jim však škola vytváří pro vlastní rozhodování, aktivní spolupráci a pro zodpovědnost při řešení problémových situací.

Celkově je výchovně vzdělávací činnost mateřské školy na dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina školy a Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení jsou v souladu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná obcí Studená dne 2. prosince 2002 s platností od 1. 1. 2003
2. Rozhodnutí čj. 30 901/02-21 o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 21. 1. 2003 s účinností od 1. 1. 2003
3. Organizační schéma školy
4. Pracovní náplň zástupkyně ředitele pro mateřskou školu ze dne 1. 1. 2003
5. Vnitřní řád školy včetně harmonogramu pracovní doby
6. Pracovní plán školy pro školní rok 2003-2004 s přílohami
7. „Výroční zpráva ZŠ ve Studené za školní rok 2002-2003“
8. Plán kontrolní a hospitační činnosti
9. Záznamy z hospitací ve školním roce 2003-2004
10. Kriteria pro poskytování osobních příplatků
11. Záznamy z porad pracovníc
12. Přehled výchovné práce všech tříd MŠ ve školním roce 2003-2004
13. Přehled docházky dětí ve všech třídách MŠ ve školním roce 2003-2004
14. Tematické plány ve všech třídách MŠ

ZÁVĚR

Mateřská škola poskytuje dětem všestranné předškolní vzdělávání a cílevědomě napomáhá přípravě pro vzdělávání v základní škole. Pro svou činnost má vhodné prostředí a dobré materiální zajištění.

Ředitel školy usiluje o dobrou spolupráci mezi součástmi a vytváří příznivé podmínky pro předškolní vzdělávání. Systém řízení je promyšlený, ponechává mateřské škole potřebnou autonomii. Učitelky jsou kvalifikované, ale setrvávají na zavedených postupech a jen málo uplatňují nové formy práce. Další vzdělávání učitelek je v tomto směru neefektivní.

Mateřská škola nemá zpracován školní vzdělávací program. Přijaté vzdělávací dokumenty jsou nesourodé, deklarované zásady se v praxi uplatňují jen částečně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Daniela Petrová
Členové týmu	Mgr. Helena Hyspecká

Další zaměstnanci ČŠI kontrolní pracovníci Vladimír Štipl a Milena Švarcová

V Českých Budějovicích dne 4. června 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. června 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Libor Hrbek, ředitel

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj Česká školní inspekce, Dukelská 23, P. O. Box 36, 370 21 České Budějovice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství		
Zřizovatel	2004-06-25	07-1258/04
Rada školy	--	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacního protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.